

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA, 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA, 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 45

Nagy orosz vereség az uzsoki szorosnál

Orosz holttestek halmai az orosz támadások nyomában — A vezérkar dicsérete a szatmári bakákról és a brassói és marosvásárhelyi honvédekről — A tegnapi harcokban 1200 oroszot foglyul ejtettünk

A kárpáti arcvonalon napokon át tartott csend tegnap megtört. Az oroszok megint támadást intéztek uzsoki állásaink ellen, de újabb rohamaik is összetörték katonáink csapásai alatt. A vezérkar jelentése külön dicsérettel adózik a szatmári közös bakáknak s a brassói és a marosvásárhelyi honvédeknek, a kiknek hősi bravurja valóságos halmokat emelt a leterített orosz katonák holttesteiből és akik 1200 oroszot fegyvereztek le a tegnapi csatákban. A közel napok eseményei meg fogják mutatni, vajjon új erőre kapott-e a leterített orosz offenzíva, avagy az újabb támadások csak a kárpáti orosz hadsereg ama visszavonulását lepezik-e, melyről a külföldi lapok tudósítói adnak hírt.

Höfer jelentése

Budapest, április 22. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.*

Orosz-Lengyelországban és Nyugat-Galiciában helyenkint ágyúharc volt.

A kárpáti arcvonalon egy az uzsoki szorosban és annak mindkét oldalán levő állásaink ellen intézett újabb rohamot véresen visszavertünk.

A heves támadások alkalmával, amelyek részben tüzéségünk leghatásosabb tüzeiben összeomlottak, részben pedig a gyalogság elmentámadásai által visszavetettek, ismét igen súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség. Csak egy, az ellenség által ismételtelen megtámadott hegykupon levő állásunk előtt négy-száznál több orosz hullá hevert. A 12-ik gyalogezred, a marosvásárhelyi 22-ik és a 24-ik brassói honvédegyezredek, valamint a harcokban résztvevett egész tüzéség különösen kitiintették magukat, 1200 oroszot elfogtunk.

A kárpáti arcvonal többi szakaszán, továbbá Délkelet-Galiciában és Bukovinában csak helyenkint ágyúharc és csatározások voltak.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 22. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:*

Keleten a helyzet változatlan.

A harcok Bukovinában

Czernowitz, április 22. (P. L.) Az oroszok a Dnjester és a Pruth között mélyen beásták magukat. Elvértve ágyúharcok vannak. Orosz részről semmi hajlandóság újabb offenzívára, amit az is mutat, hogy csapataikat Bukovina északi határa fölött a Dnjester bal partjára vonták. A Romániával határos fronton többé-kevésbé heves ágyúharcok folynak. Az esőzés megszünt s a talajviszonyok megjavultak. *Helyzetünk állandóan kitünő.*

A trónörökös Delatynban

Sajtóhadiszállás, április 22. — (Magyar Távirati Iroda.) *Károly Ferenc József* e hó 21-én megjelent Delatynban és résztvevett a Pruth folyón helyreállított viadukt megnyitási ünnepélyén, azután Pflanzler-Baltin tábornok hadseregesoport-parancsnoktól elbucszva, elutazott a városból.

Az orosz átcsoportosítás

Berlin, április 22. A *Nationalzeitung* jelenti Kopenhágából: A pétervári *Wremja* tudni véli, hogy a kárpáti arcvonalon az orosz haderők átcsoportosítása befejeződött és az orosz előnyomulás megkezdése az osztrák-magyar és a német arcvonal ellen kiszöbön áll.

A német Súdarmee vezérkari főnöke a kárpáti harcokról

Munkács, április 22. A *Pester Lloyd* egyik haditudósítója beszélgetést folytatott a német kárpáti hadsereg (*deutsche Südarkmee*) vezérkari főnökével, von Stolzmann vezérőrnaggyal. A német tábornok közölte, hogy az ő hadserege az osztrák-magyar főparancsnokság alatt működik, majd vázolta azokat a nehézségeket, melyekkel a téli háboruban sikeresen megküzdöttek. Azután a terepről beszélt:

— A terep első pillantásra lehetetlennek látszik hadszíntér számára. Az a támadás, melyet nem a legnagyobb óvatossággal vezetnek, *halálosan érheti a támadót.* Rövid idővel ezelőtt sikerült derék csapatainknak bevenni a Zwinin-magaslatot. Ezt a hegyet felhőfoszlányokba és hóförgetegbe burkolva lát-

tam, amint tomboló vihar zugta körül. Először elképzelhetetlennek látszott, de azután ment a dolog. Sok foglyot ejtettünk és az orosz parancsnokot is elfogtuk. Ő maga kijelentette, hogy sohasem hitte volna, hogy csapataink képesek lesznek elfoglalni ezt a magaslatot. Ez a teljesítmény a háborúnak, sőt egyáltalában a háborúnak legnagyobb eseményei közé tartozik.

A tudósító megkérdezte, föltehető-e, hogy az orosz támadás tért nyer? — mire a tábornok így felelt:

— Az orosz arcvonal-támadás több mint nehéz, teljes lehetetlenség. A legodaadóbb önfeláldozó készség is elvérzik mellette. — Az oroszok veszteségei rendkívüliek. Még ha föl is tesszük, hogy az orosz foglyok vallomásai tuloznak és romanikusak, mégis kétségtelen megállapítást nyert, hogy az oroszok óriási tömegeket vesztek sebesültekben, halottakban, betegekben és foglyokban. Annyira vagyunk, hogy örülünk, ha az oroszok támadnak. Az ilyen jelentéseket ezekkel a szavakkal fogadom: *Hála istennek, az orosz megint támad.*

— És a jelenlegi helyzet? — kérdezte a tudósító.

— Igen kedvező. Mindenütt előrehaladunk. Homonnától északra is, amerről ön jött, szintén elkészültünk az orosz Przemysl-divízióval és előremegyünk. A kárpáti csatában egyetlen lépést sem tettünk visszafelé és nem adtunk fel semmit abból, amit megszereztünk. A háboru a Kárpátokban nem séta, de ha lassan is, előre jutunk.

— Lehet még tartani a kárpáti arcvonal áttörésétől?

— Semmi esetre sem. Kizártnak tartom, hogy az oroszok áttörhethének a kárpáti frontot. Nyugodtan mondom, ez ki van zárva. — Ezt teljes határozottsággal megírhatja. Az orosz arcvonal-támadások a Kárpátokban nem boldogulhatnak. Mennél jobban támadnak itt az oroszok, annál jobb nekünk.

Az oroszok visszavonulása

Berlin, április 22. Az itteni lapok tudósításai megerősítik azokat a híreket, melyek szerint az orosz kárpáti hadsereg megkezdte a visszavonulást. Ez az első bizonyítéka annak a nagy gyengülésnek, melyet az orosz

hadsereg a hónapokon át tartó harcokban szenvedett.

A francia harctér

Berlin, április 22. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

A La Basse-i csatornától délre és Arrastól északnyugatra sikeres robbantásokat végeztünk.

Az Argonneokban és a Maas és a Mosel közötti terepen heves tüzéségi harc volt.

A Bois de Pretre nyugati részében a franciák ma éjjel tüzzel való rajtaütés után ellenünk támadtak, de súlyos veszteségek mellett visszavertük őket.

A Hartmannswellerkopf északi lejtőjén tegnap összeromboltuk az ellenségnek egy támaszpontját és este visszavertük az ellenségnek egy támadását.

A németek újabb sikerei

Genf, április 22. A franciák késő délutánig próbálkoztak, hogy visszafoglalják azokat az állásaikat, melyeket a hevesen előretörő német századok Croix de Carnes-nél elhódítottak tőlük, de tüzéségüket elhallgattatták. — Naplementkor a németek fontos pozíciókat vettek birtokukba, melyek a további hadműveletek szempontjából igen fontosak. — A Mortmare erdőben is igen kedvezően folyt le a nap a németekre nézve. A franciáknak az a kísérlete, hogy a Flirey-Essay ut közelében támaszpontot nyerjenek, a német tüzéség hatásos tüzelése folytán teljesen meghiúsult. Joffre jelentése említés nélkül hagyja az Argonnei erdőben Four de Paristol északra kudarccal végződött francia támadást. Az a várakozás, hogy az esti hivatalos jelentés a Soissons-nál jelzett élénk tüzéségi akcióról közelebbit fog tartalmazni, teljesítetlenül maradt. A szakkritika fölemlíti, hogy a németek tüzésége ezuttal is párhuzamosan működött a soissons-i és a reimsi szektor között. A német gránátok Reims több kerületében tüzést okoztak.

Támadás Joffre ellen

Rosendaal, április 22. Le Havreből jelentik: Párisi tudósítások szerint ott már néhány hét óta kedvezőtlen a hangulat Joffre támadó taktikája miatt. Ez az elégedetlenség nyílt kitörésre került Bonnal tábornoknak e hó 15-ikén a hadi helyzetről tartott előadása alkalmával. Bonnal tábornok, aki a főparancsnokok haditervei fölött gyakorolt rosszaló kritikája miatt kénytelen volt megválni a Matin katonai szakértői tisztétől, a La Renaissance egyesületben több száz főnyi, a vezetőkatonai és politikai körök tagjaiból álló hallgatóság előtt előadást tartott, melyben Joffre generalisszimus mulasztási büneinek egész sorát emelte ki. Az előadást nagy érdeklődéssel kísérték.

A Joffre ellen intézett támadás nyilvánvaló célja az volt, hogy a félreismert és szántsándékkal háttérbe szorított Gallieni tábornok fényes teljesítményeit méltassa. — Bonnal közlései szerint Gallieni tábornok önhatalmulag döntő rendelkezéseket tett Páris megmentésére. A saját iniciatívájából magához vonta Maunoury seregét és ezzel számbeli fölényre tett szert a német csapatokkal szemben. Gallieni tábornoknak köszönhető, hogy a német előnyomulást meg lehetett állítani. Amikor Joffre generalisszimus némán alávetette magát Gallieni rendelkezéseinek, az ügy már eldőlt. „Még többet is mondhatnék, — ugymond Bonnal — de a cenzura megtiltja, hogy az érdekes részletekbe bocsájtkozzam.”

A Humanité reprodukálja Bonnal kijelentéseit. Párisi beavatott köröknek az a véleményük, hogy a nacionalisták a legnagyobb energiával azon dolgoznak, hogy Gallieni tábornokot magas parancsnoki állással bízzák meg. Legszívesebben vennék, ha Maunoury tábornok hadseregét kapná meg. — Sokan Joffre leghivatottabb utódját látják Gallieniben. Mivel azonban Páris mostani kormányzója nem csinál titkot royalista érzelmeiből, nagyon kényelmetlen a radikálisoknak. Megemlítendő még, hogy Gallieni az Invalidosok temploma előtti mult heti csapatszemle alkalmával rövid beszédet mondott, melynek utolsó mondatát: „Veletek akarok Németországba vonulni”, a vezérkari tiszték tüntetően megtapsolták, Bonnal, aki maga is elszánt royalista és esküdt ellensége a radikális érületi tábornokoknak, nyilvános előadásokban agitál Gallieni mellett és Páris megmentőjét magasztalja benne.

A Dardanellák ostroma
60,000 főnyi ostromló sereg
Athén, április 22. (Magyar Távirati Iroda.) A szövetségesek támadása a Dardanellák ellen legközelebb megkezdődik. Százitizentöt szállítóhajó 60,000 emberrel várja a parancsot az indulásra. A csapatokat a Dardanellák európai oldalán teszik partra.

Török aknák a Suez-csatornában

Róma, április 22. A lapok jelentik, hogy a Suez-csatornában török aknákat találtak.

Török aknák a Suez-csatornában

Róma, április 22. A lapok jelentik, hogy a Suez-csatornában török aknákat találtak.

URANUS

Korona-Passagó   Telefon 2-28.

Pénteken Szombaton Vasárnap
Április 23-án, 24-én és 25-én

SZENZÁCIÓ!

Egy nagyvilági nő szeszélye.

(LAUNE EINER WELTDAME)

Dráma 3 felvonásban.

Pali és a nevelőnő.
Humoros.

Éjjeli kaland.
Humoros.

A völgyényhelyettes.
Humoros.

Bandika spiritiszta.
Humoros.

Braganzai Johanna.
Dráma.

HÁBORUS HIREK.

Előadások kezdete délután 5 órától rendes helyárakkal.
Vasárnap 3-5-ig félhelyárak, Folytatélagos bemenet.

Német buvárhajó elfogott egy angol halászgőzöst

Berlin, április 22. (Magyar Távirati Iroda.) Egy német tengeraltjáró hajó a skót partvidéknél elfogta a „Glenarse” angol halászgőzöst és az Északi-tengeren keresztül egy német kikötőbe vitte.

A hármass entente elvesztette a játszmát

Zürich, április 22. A Neue Züricher Nachrichten írja: Ha az összes jelek nem csalnak, a háborus helyzet már meghaladta tetőpontját. A hármass entente a játszma elvesztése előtt áll.

Ausztrália visszalép a háborútól

Brüsszel, április 22. Londonban élénken tárgyalják azt a hírt, hogy Ausztrália visszalép a háborútól. Az ottani parlament visszavonta a 263 milliót hadihitelre vonatkozó határozatát, tekintettel arra a veszedelemre, mely az ausztráliekat Anglia japán szövetségesei részéről fenyegeti.

Cetinje és Belgrád bombázása

Milano, április 22. A Sera jelenti Cetinjéből, hogy osztrák-magyar repülők újra bombákat dobtak le Cetinjére, melyek nagy károkat okoztak és több mint negyven embert megöltek. A Belgrád újabb bombázásáról közölt részletek megerősítik, hogy a bombázás heves volt és nyolc embert megölt.

A tiszántúli református egyházkerület közgyűlése

A főiskola ügyei

A tiszántúli református egyházkerület ma délelőtt 9 órakor folytatta a tegnapi délután félbeszakított közgyűlését Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld-József gróf főgondnok elnöklése alatt.

A kollégium ügyei következtek a tárgysorozat szerint. Kun Béla dr. egyetemi tanár előadó ismertette ezeket az előterjesztéseket, amelyek megvilágították a háborúnak a főiskola gazdasági ügyeire gyakorolt hátrányos hatását. Beszámolt a kollégium igazgatótanácsa arról, hogy a főgimnáziumban 3, a tanítóképzőben 1 tanári állás megüresedett és ezekre kiírták a pályázatot. A pályázók közül a főgimnázium tanárává Benigni Gyula drt, Dékán Sámuel és Barna Józsefet, a tanítóképző matematikai tanárává Gáspár Sándort választották meg. Jelentette az igazgatótanács, hogy az egyetem teológiai fakultása mellé tervezett patrisztikai tanszék anyagi okokból nem létesíthető.

A közgyűlés ezeket a jelentéseket tudomásul vette.

Az egyetemre kinevezett főiskolai tanárok fizetési ügyére vonatkozó előterjesztésnél sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés, hogy a két kiváló és nagy tudású tanárúr, Mitrovics Gyula drt és Haendel Vilmos drt nem neveztek ki az egyetemre.

Tudomásul vették, hogy a kollégium 100 ezer koronát jegyzett a hadikölcsönből.

Csupán a lelkészképző szabályzatának módosításánál támadt rövid vita a felett, hogy az egyetemi teológusok milyen mértékben vegyenek részt a templomi istentiszteletek el látásában. A közgyűlés a vita után az előterjesztett javaslatot fogadta el, mely szerint az egyetemi teológusok a Nagytemplomban és

a Kistemplomban fogják végezni a vasárnap és hétköznapi istentiszteleteket.

Délben 1 órakor a tárgyalást félbeszakították és délután 3 órakor folytatták. Délután az egyházmegyei felekezési ügyek tárgyalásával kezdték a tárgyalást. Valamennyinél az előadói javaslatot fogadták el. Ugyszintén vita nélkül elfogadta a közgyűlés az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság jegyzőkönyveit.

György Endre ny. miniszter indítványozta, hogy az egyházkerület adjon kölesönöket a behivatalnokainak, hogy a háboru okozta nehéz helyzetben így segíthessenek magukon.

A közgyűlés az indítványt magáévá tette és felkérte az elnökséget, hogy állapítson meg olyan módozatokat, melyek szerint az arra szoruló egyházaknak, behivatalnokoknak olcsó kölesönt adhat az egyházkerület.

Más kisebb ügyek tárgyalása után a közgyűlés folytatását este 7 órakor az elnökség holnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

A közgyűlés résztvevői este 7 órakor megtekintették a Katona-Otthont.

— A képviselőház ülése. Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház ma délelőtt Beöthy Pál elnöklete alatt rövid ülést tartott, melyen a bizottságok előadói előterjesztették a legutóbb benyújtott törvényjavaslatokról szóló jelentéseiket. A Ház kimondta, hogy hétfőn tartja legközelebbi ülést, melynek napirendjére a népfőlkelő korhatár kiterjesztéséről és a magyarországi népfőlkéleknek a galíciai és a bukovinai ezredékhez való főlhasználásáról szóló törvényjavaslatokat fogják tárgyalni. Tisza István gróf miniszterelnök javaslatára elhatározta a Ház, hogy az új törvényjavaslatok közül elsősorban a katonai javaslatokat tárgyalja s azok beható megvitatása végett meghosszabbítja az ülések tartamát.

— Károlyi alaptalan vádjai. Budapesti tudósítónk táviratozza: Félhivatalos jelenti: Károlyi Mihály gróf a függetlenségi párt tegnapi értekezletén megvádolta a kormányt, hogy a háboruban is pártpolitikát csinál. Ez a vád csakis félreértésen alapulhat. Az ellenzék lekötölezné a kormányt, ha tudomására hozná azokat a konkrét adatokat, melyekre e vádat alapítja.

HIREK

— A 18—50 éves népfőlkélok behívása.

Bécsből táviratozzák: Stürgkh gróf miniszterelnök a keresztényszociálisták küldöttsége előtt kijelentette, hogy a 18—50 éves népfőlkélok behívásával kapcsolatban a kormány mindent megtesz a törvény enyhítésére.

— Előléptetések az államvasutaknál. A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének tisztikarában 1915. évi május hó 1-től számítandólag előléptek:

Az V. fiz. oszt. 3. fokozatába: Gehl György főmérnök felügyelővé.

A VI. fiz. oszt. 1. fokozatába: Hajós Mór főmérnök.

A VI. fiz. oszt. 3. fokozatába: Taar Sándor, Lindenbaum Mayer Miksa mérnökök főmérnökökké, Lengyel Károly József dr. segédtitkár titkárrá, Klár István ellenőr főellenőrre.

A VII. fiz. oszt. 1. fokozatába: Szembertovics József ellenőr, Sztupkai Dénes, Kovacsóvits Béla, Susnik József mérnökök.

A VII. fiz. oszt. 2. fokozatába: Antal Oszkár, Szojka Béla mérnökök, Zeffler István, Totin András, Günther Mihály, Fritz Pál László ellenőrök, Wolfinau József mérnök.

A VII. fiz. oszt. III. fokozatába: Turai Miklós, Fischbein Sándor hivatalnokok ellenőrökké, Révész Géza, Mohácsy Ferenc, Mayer Ferenc, Stan Aurél, Haas Géza mérnökök, Havas Samu műszaki hivatalnok műszaki ellenőrre, Szigeti Jenő mérnök, Fekete Zoltán, Hajdu László fogalmazók segédtitkárokká, Beöthy Kálmán, Vas Henrik, Csen-

geri Menyhért mérnökök, Biró Béla dr., Kiss Artur dr. fogalmazók segédtitkárokká, Lukács Jenő mérnök.

A VIII. fiz. oszt. 1. fokozatába: Simák Tamás, Winter Jónás Jenő, Farkas Imre hivatalnokok.

A VIII. fiz. oszt. 2. fokozatába: Bartha János, Kovács Bernát, Tárnok Ede Dezső, Mikolay Károly, András Miklós, Erban Tivadar hivatalnokok, Rotter Antal, Dancs Bertalan dr. fogalmazók.

A VIII. fiz. oszt. 3. fokozatába: Kresznerics Ferenc, Futó Dezső hivatalnokok.

A IX. fiz. oszt. 1. fokozatába: Kárpáthi Zoltán hivatalnok.

A IX. fiz. oszt. 2. fokozatába: Vantsa Károly, Dezső Tibor hivatalnok, Schmotzer József műszaki hivatalnok.

— Május elseje a rokkantaké. A rokkant katonák gyámoltására és elhelyezésére alakult egyesület debreceni fiókjá ma délután Verzár Kálmán takarékpénztári vezérigazgató elnöklete alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy május 1-én a rokkant katonák javára gyűjtést fognak rendezni. Egy előkészítő bizottságot alakítottak, melynek tagjai: Fráter Erzsébet, Sass Béláné, dr. Balkányi Miklósné, Berger Mórné, Domahidy Elemér főispán, Márk Endre polgármester, Petzkó Ernő dr., Than Gyula, Verzár Kálmán és Rostás István. Ez a bizottság fogja előkészíteni a gyűjtés módozatait.

— Az egyiptomi szultán merénylőjét halálra ítélték. Kairóból táviratozzák: A haditörvényszék Mohamed Gabilt, az angolok által kinevezett Husszeil Kemal egyiptomi szultán merénylőjét halálra ítélté.

— Az orgona-hangverseny jövedelme. A Vörös Kereszt Egylet elnöksége a legnagyobb és leghálásabb köszönetét nyilvánítja Sass Béláné és P. Nagy Zoltánné háziasszonyoknak az e hó 21-én tartott orgona-hangverseny rendezéséért, mely egyesületünknek 1310 korona 45 fillér jövedelmet juttatott. Debrecen, 1915. április 22-én. Somoossy László, a Vörös Kereszt Egylet titkár-pénztárosa.

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb Műgyűjteménye
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-81.

Péntek Szombat Vasárnap
április 23-án, 24-én és 25-én

SLAGER MŰSOR!

**Menydörgésként
zúg egy szózat.**

(ES BRAUST EIN RUF WIE DONNERHALL.)

Háborus színjáték 3 részben.

SZENT KÖTELÉKEK.

Dráma 3 felvonásban.

A bajor felföld.

Látkép.

Polidor kíváncsi.

Humoros.

HÁBORUS HIRADÓ.

Előadások kezdete délután 5 órakor rendes helyarákkal.
Szombat és vasárnap 3—5-ig Műhelyárak.
Folytatólagoz bemenet.

Pénteken 3—5-ig nagy műkedvelő előadás a Vörös Kereszt javára.

— A városi rizs és cukor. Mint már jelentettük, a város legutóbb két vagon cukrot és két vagon rizst vásárolt abból a célból, hogy a közönségnek kiárusítsa. A város a kockacukrot 96 fillérért, a süvegcsukrot 94 fillérért adja. Ezek az árak olcsóbbak voltak, mint a kereskedőkéi, azonban ma már ők is megtalálják a szolid hasznukat ezekben az árakban. A legfontosabbat tehát, a cukor árának leszorítását elérte a város. — Így aztán nincs szükség arra, hogy utalványra mérje a tanács a cukrot és Gruner Lipót gazdasági tanácsnok ma intézkedett is, hogy utalvány nélkül vásárolhasson cukrot mindenki a város boltjában. A rizsnél még nem mutatkozott a város vásárlásának árcsökkenő hatása. — Ezt különben még csak néhány nap múlva fogják árulni, amikor mr legalább egy métermázsa ki lesz mérve 1—2—3 kilogramos csomagolásban. A rizsvásárlásra szóló utalvány kiosztását április 23-án, pénteken kezdik meg azokon a helyeken, hol a liszt- és kenyérutalványokat szolgáltatják ki. Egy személy fél kiló rizsre kap utalványt egy hónapra. A városi rizs kilója 1 korona 46 fillér.

— A kereskedelmi- és iparkamara ügyei. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara elnöki tanácsa Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen a folyó ügyeket intézték el. Beiktatta az elnökség a kamara beltágjai sorába Lusztig Károly utódjával Várra Jánost, Száva Gyula titkár referált a Pénzügyi Központ ügyében tartott miniszteri ankétról. A kamara teljesen helyesli a pénzügyi reform irányelveit. — Nagy meglepéssel töltötte el az elnökséget a miniszterelnökségnek az az elhatározása, hogy a háborus segélyre szoruló iparosok, kereskedők és munkások segélyezésére nézve a kamara teljes előterjesztését magáévá tette és a kerület rászorultjai részére összesen 225,000 korona segélyt utalványozott. — Ezzel az összeggel a debreceni kamara az összes vidéki kamarák élén áll a sorban. Jótékony emberek és társaságok adományából mintegy 700 korona gyűlt össze, melyből az elnökség segélyezési alapot létesített. A kereskedelemügyi miniszter többféle leiratát, így a katonai fuvarlevelek mellőzése ügyében küldöttet a kamara tudomásul vette és közzétette. Végül tárgyalta a hajdudorogi püspök házbérperében az előző bíróságok ítéletét megsemmisítő királyi táblai ítéletet, melyet a kamara meg fog felebezni. Végül a kerület segélyre szoruló iskoláinak támogatása ügyében hozott az elnökség határozatokat.

— A népfőlkelő mezőgazdasági munkások felmentése. A városi tanács katonai ügyosztálya a következő felhívást intézi a gazdálkodókhoz: „A m. kir. földmívelésügyi miniszterium 15,027. számú rendeletével elrendelte, hogy az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben született és a népfőlkelő bementető szemlén alkalmasnak osztályozott egyének közül azok, akik a mezőgazdaságban nélkülözhetetlenek, a népfőlkelő fegyveres szolgálat alóli felmentésre javaslatba hozassanak. A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur szükségesnek tartotta hangsúlyozni, hogy a felmentésre csak azon egyéneket lehet javaslatba hozni, akiknek bevonulása következtében valamely gazdaságban (mezőgazdasági intézménynél, vállalatnál) az üzem egészben vagy részben tartósan szünetelni volna kénytelen, vagy az illető gazdasági üzem (intézmény, vállalat) igen súlyos, esetleg pótolhatatlan károsodást szenvedne. Olyan egyének javaslatba hozatala, akiknek helyébe mást alkalmazni és felfogadni lehet, mellőzendő, valamint mellőzendő azoknak javaslatba hozatala is, akiket más rokon vagy családtag vagy alkalmazott helyettesíthet. Ennélfogva felhivatnak azok, a kik felmentésre igényt tartanak, hogy 1915. évi április hó 29., 30., május hó 1., 2. és 3-án a katonai és illetőségi ügyosztálynál, városi ház, emelet 19. sz., igazoló okmányokkal, esetleg írásba foglalt kérvényekkel személyesen jelentkezzenek“.

Katonák dolgoznak a telepek víztelepítésén. A mérnöki hivatal, amely hetekkel ezelőtt hozzáfogott a külső telepek vitelenítési munkájához, tegnap bejelentette a polgármesternek, hogy nem kapnak munkásokat. A polgármester a katonasághoz fordult munkaerőért, mert közveszély elhárításáról van szó. A helyőrségi parancsnok 50 katonát bocsátott a város rendelkezésére a lecsapolási munkák végzéséhez.

Hősök temetése. A Ferenc Szalvátor főherceg megfigyelő kórházban meghaltak: Zudabiziki Gezegos lesnovicei, Gregovics Iván smernovi, Pech Franz Josef bécsi, Hajnal György egri és Fürnsehuss Károly hochenkleinzi illetőségű közlegények, temetésük április 23-án délelőtt a Hatvan-utcai temető halottas házából. — A bábaképezdei megfigyelő kórházban meghalt: Tomor István középiskolai (Veszprém m.) illetőségű 19. gy. e. gyalogos, temetése április 24-én délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházban.

NYILATKOZAT.

„Megérkezett a városi rizs“ közli a Debreceni Független Ujság ápril 21-iki száma. Ez igen örvedetes, hogy megérkezett, — mert habár 2 waggon rizs nem komoly quantum Debrecen élelmezésében: árszabályozó hatását némely esetekben elvitatni azonban nem lehet, — s ha a városi tanács néha próba rizs és cukor-szállítást rendez, avagy próba vágást megkísérel, ez nagyon üdvös dolog, mert legalább meggyőződik róla, hogy városunk kereskedői nem lépték át a megélhetésükre szükséges minimális kereseti határát. Nem értjük azonban, hogy mellesleg kinek állhat érdekében a tények elferdítése, immár másodsor a „Debreceni Független Ujság“ hasábjain.

*) E rovat alatt közöltékért a felelősséget a beküldő viseli.

Egy kis újdonság hír ugyanis másodsor értesíti a város közönségét, hogy „a városi rizs 1.46 fillérért adhatja a város tanácsa ugyanakkor, amidőn a kereskedők azt 1.80 fillérért árusítják.“

Ezen állítás nem felel meg a valóságnak, ez vagy tájékozatlanság, vagy rosszakarat.

A debreceni háziasszonyoknak ezt nem lehet beadni, mert mindannyia tudja, hogy megszokott fűszerkereskedőjénél már 1.30 fillérért kaphat szép és egészszemű rizskását, míg förmelékest 1.20 fillérért. A 1.80 filléres rizs már manapság nem létezik, ez volt az ára a már régen teljesen hiányzó valódi „olasz gyémánt Carolina rizs“-nek, amelyért nagyon szívesen fizetné a hozzá értő publikum ma is ezen magas árat.

Nincs tehát semmivel indokolva, hogy a város rizsének eladhatása érdekében elferdített s valóságnak meg nem felelő hirdetések lassanak nyomdafestékeket, mert ha tényleg olcsóbb a városi rizs: azt fogja venni a közönség, — ha nem is állítják jogtalanul pellen-gére a kereskedőket.

Ezek a városi tanács tekintélyéhez nem méltó, felesleges, a kereskedő testületet megbélyegző, amellet erősen reklám izü közlemények tehát bátran elmaradhatnak és szívesen hisszük is, hogy ezen reclamoktól a város tek. tanácsa távol áll.

Fűszerkereskedők.

SEBEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Keresek egy német leányt. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek a Nagyerdőn, vagy környékén, egy szoba és konyhából álló lakást a nyári időtartamra. Cim a kiadóban.

Kereskedelmi végzett leány, gépirásban jártas, irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Négy szobás modern utcai lakás mellékkeliségekkel május 1-re, ugyanott egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Kiadó lakás. Három szoba, előszoba és egyéb mellékkeliségekkel állás lakás villanyvilágítással kiadó. Sziv-utca 11.

Kifutó fiu

felvétetik

Piac-utca 49., II. udvar.

Allandóan nagy raktár esekoládé, raffia jutafonal és répa magvakban. Debreceni és Szegedi szappanokban.

Kocka cukor allandóan kapható! Modern berendezésű kávé-nagypörköldé és fűszer-malom a napokban megindul, amely alkalmat fog nyújtani a t. vevőközönségnek **naponta friss zamatos kávéhoz és őrölt fűszerekhez jutni.**

Modern csemege-berendezés márvány-pudlikkal, valamint fűszerberendezés kapható.

Lindenfeld J. Jenő

fűszerkereskedő

Városház-utca 2. sz. Telefon 79.

Sajnálattal értesitem a n. é. közönséget, hogy volt cégtársam **Donogán István** ur meghalt.

Az üzletet átvettem és azt

SOMOSSY LÁSZLÓ

törvényszékileg bejegyzett cég alatt tovább folytatom.

Az eddigi szives bizalmat megköszönve, kérem, hogy azt részemre továbbra is fenntartani méltóztassék.

Kitűnő tisztelettel

Somossy László.

M E G H I V Ó.

A Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság Debrecen IV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1915 évi május hó 5-én délután 4 órakor az intézet helyiségében (Piac-utca 59. sz. a.) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentését, a mérleget és a zárszámadásokat az intézet hivatalos helyiségében 1915 év április hó 23-tól kezdve az érdekeltek megtekinthetik.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadásokkal és az eredmény hovaforrására vonatkozó javaslattal.
2. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
3. Négy felügyelő-bizottsági tag választása 3 évre.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása 3 évre.

Figyelemztetés. A közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, kik részvényeiket a társaság pénztáránál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál, a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg letétbe helyezték. (Alapszabály 13. §.)

TARTOZIK

Mérleg-számla.	
Pénztári készletek	14826.49
Váltótárca:	
Bankváltók	2942360.23
Hitelrészletek tárcája	369212.47
Értékpapirtárca	3311572.70
Előlegek értékpapirokra	368326.20
Bankári követelések és fedezett folyószámlák	13084.30
Adóssok	368647.27
Felszerelések	62279.79
Átmeneti tételek	18000.—
	37135.49
Összesen	4193872.24

TARTOZIK

Eredmény-számla.	
Tiszti fizetések és lakbérek	33369.91
Adók és illetékek	20675.69
Költségek: könyvek, nyomtatványok, postabérek, házbér és különféle kiadások	13063.15
Értékpapírfolyam veszteség	14174.55
Veszteség árukon	45314.05
Leírás a követelésekből	52016.42
Nyereség-egyenleg	2863.61
Összesen	179477.38

KÖVETEL

Részvénytőke	1000000.—
Hitelrész csoport tartalékalapja	2529.85
Hitelrész csoport biztosítéki alapja	20575.—
Betétek:	
Takarékkönyvekre	931225.83
Folyószámlára	70218.41
Debr. Első Takarékpénztár és egyéb hitelezők	1001444.24
Osztók-Magyar Bank előleg	788720.48
Visszleszámitott váltók	86300.—
Fel nem vett osztalék	1263987.62
Átmenő tételek és függő kamatok	220.—
Nyereség egyenleg	27231.44
	2863.61
Összesen	4193872.24

KÖVETEL

Nyereség-átmozat 1913 évről	2675.21
Tiszta kamatjövedelem	156885.36
Leirt követelésekből befolyt	100.—
Jutalékok és különféle nyereségek	19816.81
Összesen	179477.38

Debrecen, 1914 december hó 31-én.

Oláh Ignác, cégvezető főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

- Kernhoffer József,** elnök.
- Béke László,**
- Békés Lajos,**
- Dr. Olchváry László,** hadbavonult,
- Dr. Tádós Kálmán,**
- Gsanak János,**
- Gyarmathy István,**
- Lovász János,**
- Dr. Diner Gyula,**
- Vessey Zoltán,**
- Vezsár Kálmán,**
- Rassner Géza,**
- Eklé József,**
- Jónás Mór.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.